

gogických pracovníků, časté obměny pedagogického sboru, nedostupnost pedagogických pracovníků-specialistů a vysoký počet pedagogických pracovníků v důchodovém věku). Dalšími způsoby řízení personálních podmínek školy je sledování potřeb učitelů a zvýšená péče o začínající pedagogy do jednoho roku pedagogické praxe.

Přestože je procesu plánování DVPP v základních školách věnována patřičná pozornost, v dotaznících zadávaných při inspekční činnosti učitelé uvedli, že 13,1 % z nich se neúčastnilo v posledních dvou letech žádné z forem dalšího vzdělávání. Nejčastější uskutečněnou formou DVPP bylo studium k prohlubování odborné kvalifikace prostřednictvím kurzů a seminářů DVPP, účastnilo se jí 75,7 % pedagogů hodnocených škol. Tyto vzdělávací akce byly zaměřeny zejména na metody a formy výuky (60,6 %), na doplňování vědomostí a znalostí v předmětech, které vyučují (54,9 %), a na dovednosti z oblasti ICT (36,6 %). Tyto údaje potvrdily zjištění z loňského školního roku, preferované tematické zaměření DVPP se dlouhodobě nemění. Celkem 91,7 % učitelů uvedlo, že mají možnost ovlivnit četnost a zaměření svého dalšího vzdělávání.

Tabulka 14

Účast učitelů v dalším vzdělávání v posledních dvou letech – podíl učitelů (v %)

Forma	Podíl
Studium ke splnění kvalifikačních předpokladů	13,7
Studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů	9,8
Studium k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)	75,7
Učitel se žádného DVPP neúčastnil	13,1

Specifickou formu podpory vyžadují ve školách učitelé v adaptačním období, tedy do jednoho roku pedagogické praxe. Tato skupina pedagogů proto dlouhodobě patří mezi sledované ukazatele hodnocení ČŠI. Nejčastěji škola nabízela podporu formou konzultací s ředitelem školy či vedením školy (v 91 % škol, které adaptační program pro pedagogy realizovaly). Častou formou podpory bylo rovněž přidělení mentora (uvádějícího učitele), a to v 86,8 % škol, následovaly konzultace s vyučujícími stejných vyučovacích předmětů (78,4 %) a vzájemné hospitace a náslechy (69,7 %).

Podobná péče je směřována ve školách také k novým učitelům s pedagogickou praxí, kteří se začleňují do nového kolektivu. Tito pedagogové rovněž nejčastěji využívají konzultací s vedením školy (v 92,4 % škol) či vyučujícími stejných předmětů (80,3 %) a vzájemné hospitace u svých kolegů (61,1 %). ČŠI zjistila, že přibližně ve více než 80 % případů se shodovaly vyučovací předměty začínajících pedagogů a jejich uvádějících učitelů či mentorů.

Spolupráce pedagogů v pedagogickém sboru školy patří k důležitým aspektům jejich kvalitní práce. Pouze ve 2,1 % hodnocených škol nebyla spolupráce pedagogů za účelem poskytování zpětné vazby zaznamenána. Pedagogové nejčastěji spolupracují při výměně informací o žácích a výsledcích jejich vzdělávání (98,6 % učitelů). Častá je kooperace za účelem sdílení informací a zkušeností s metodami a formami práce (91,8 %) a výměny materiálů k výuce (90,9 %).

Podobně jako ředitelé škol, tak i pedagogové byli dotazováni, jaké překážky je nejvíce omezují při výkonu učitelské profese. Jako nejčastější překážku uvedli ve shodě s řediteli škol přemíru administrativy, jež je po nich požadována (61,2 % pedagogů). Dalšími důvody byly nedostatečné vnímání prestiže učitelského povolání společností, psychická náročnost povolání, nízké platové ohodnocení učitelů. Tato zjištění odpovídají zjištěním z loňského školního roku. Nedostatečnou podporu ze strany vedení školy pociťuje pouze 3,2 % pedagogů. Při dotazování učitelů ČŠI zjistila, že nejčastějšími oblastmi, v nichž potřebují podporu pro zlepšení své práce, je vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (39,3 %) a prevence a řešení rizikového chování žáků (30,2 %). Z hodnocení ČŠI vyplynulo, že 10,3 % hodnocených škol se nedaří tyto potřeby pedagogů naplňovat (mírný nárůst oproti loňskému školnímu roku).